

10
jaar

ChristenUnie

Dienstbaar en Duurzaam

Gemeenteprogramma ChristenUnie Scherpenzeel 2011 - 2014

Voorwoord

'Dienstbaar en Duurzaam' is het gemeenteprogramma van de ChristenUnie in de gemeente Scherpenzeel voor de periode 2011 tot 2014.

Leeswijzer

In het eerste deel van het programma wordt ingegaan op de **maatschappijvisie** van de ChristenUnie.

Hierbij wordt nader ingegaan op de thema's:

- Christelijk en sociaal;
- Dienstbare en daadkrachtige overheid;
- Sterke dienstverlening aan inwoners en bedrijven;
- Degelijk financieel beleid;
- Veiligheid;
- Duurzame leefomgeving;
- Bloeiende samenleving.

Na de uiteenzetting van de maatschappijvisie worden de specifieke aandachtspunten voor Scherpenzeel benoemd in de zogenaamde **ChristenUnie specials**. De ChristenUnie richt zich de komende jaren met name op deze punten. De punten zijn gerubriceerd volgens de hoofdstukverdeling die in de gemeentebegroting wordt gehanteerd.

1. Inleiding: Christelijk en sociaal

De ChristenUnie is er voor u! Juist in economisch moeilijke tijden willen wij als christelijk-sociale partij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor Scherpenzeel. Dat doen we vanuit onze persoonlijke betrokkenheid bij de samenleving en vanuit onze christelijke overtuiging.

De vertegenwoordigers van de ChristenUnie aanvaarden de Bijbel als het gezaghebbende Woord van God. Daardoor willen zij zich laten leiden, ook in de plaatselijke politiek. Dat Woord van God leert ons Hem lief te hebben boven alles en dat betekent o.a. doen wat Hij ons zegt in Zijn Woord. Het leert ons ook om onze medemensen lief te hebben. Dat betekent dat wij hen waar mogelijk dienen en helpen. Hoe komen onze uitgangspunten nu tot uiting in de plaatselijke politiek? De vertegenwoordigers van de ChristenUnie trachten dat te doen door steeds (bewust of soms onbewust) te beoordelen of beslissingen in overeenstemming zijn met Gods wil. Kernbegrippen daarbij zijn o.a. rentmeesterschap (milieu en landbouw, ecosysteem, cultureel erfgoed, etc.), solidariteit (saamhorigheid, uitvoering sociale wetten, van ik-maatschappij naar wij-maatschappij), eerlijkheid (integriteit), gerechtigheid (onrecht bestrijden, handhaving en controle) en barmhartigheid (eerst de zwakken, dan de economie).

De ChristenUnie heeft oog voor mensen, hun welbevinden en hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn eigen lot worden overgelaten. We geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar. We zetten ons daarom in om onmenselijke situaties, zoals bijvoorbeeld armoede, eenzaamheid en verslaving, tegen te gaan en te voorkomen. De ChristenUnie wil alles doen wat in haar vermogen ligt om mensen tot hun recht te laten komen. Dat kunnen we niet alleen.

Als inwoners van onze gemeente zijn we geen losse eenheden die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn als mensen en samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen. Wij willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien. Gezinnen, scholen, kerken, bedrijven sportclubs en verenigingen vormen de basis van de samenleving. Daarin wil de ChristenUnie investeren.

Religieuze en culturele verschillen kunnen in de praktijk lastig zijn. Maar als we elkaar de ruimte geven en elkaar respecteren, dan kan diversiteit de gemeenschap versterken. Wij zetten ons in voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

Wij willen ons inzetten voor duurzame economische ontwikkeling. Goede zorg voor de schepping en dus voor mens, natuur, landschap en milieu heeft onze grote aandacht en betrokkenheid.

De zorg voor een goed milieu betekent dat er daar waar nodig milieu-
beschermende maatregelen worden genomen. Daarnaast heeft de gemeente een
voorbeeldfunctie als het gaat om het stimuleren van Maatschappelijk Verantwoord
Ondernemen (MVO), Duurzaam Bouwen en het gebruik van Groene Stroom.

2. Dienstbare en daadkrachtige overheid

Bij de gemeenteraadsverkiezingen mag u als inwoner uw lokale vertegenwoordiging kiezen. De kiezers bepalen de samenstelling van de gemeenteraad. Die volksvertegenwoordiging staat aan het hoofd van de gemeente. Na de verkiezingen gaan de gekozen politici van de verschillende partijen onder leiding van de grootste partij of van een informateur onderhandelen over wie met elkaar de coalitie gaan vormen en dus de wethouders gaan leveren.

De ChristenUnie heeft in Scherpenzeel in de afgelopen periode deelgenomen aan het college van burgemeester en wethouders. Ook voor de komende bestuursperiode wil de ChristenUnie graag weer deze verantwoordelijkheid op zich nemen. Wij hopen dat u ons wilt steunen om dit waar te maken.

Het college van burgemeester en wethouders gaat de gemeente besturen. De gemeenteraad stelt vooraf de beleidskaders vast en controleert achteraf. College en raad hebben dus eigen verantwoordelijkheden, maar zijn samen verantwoordelijk voor het bestuur van onze gemeente. Het gemeentebestuur moet niet gericht zijn op zichzelf, maar op de samenleving en op het algemeen belang.

De bestuursperiode van 2011 tot 2014 kenmerkt zich net als de afgelopen periode door een groeiende verantwoordelijkheid van gemeenten. De afgelopen jaren zijn allerlei taken gedecentraliseerd (overgedragen van het Rijk naar de gemeenten), bijvoorbeeld op het gebied van werk, bijstand, inburgering, zorg en welzijn. De gemeente wordt steeds meer gezien als de overheid waar het beleid begint. Dat past bij de visie van de ChristenUnie. De gemeente staat het dichtst bij de inwoners en voor zaken die bij uitstek de inwoners treffen is dit het beste niveau van uitvoering en verantwoording. Het Rijk moet daar dan ook voldoende middelen voor beschikbaar stellen. Dat laatste zal mogelijk een probleem worden, omdat de Rijksoverheid sterk zal moeten bezuinigen en er daardoor ook minder geld voor de gemeenten beschikbaar komt. De gemeente staat dan voor de taak om de beschikbare middelen op een rechtvaardige manier in te zetten.

De ChristenUnie is van mening dat wat je lokaal kunt doen, je vooral ook lokaal moet uitvoeren. Sommige zaken overstijgen echter het lokale belang. In dat geval moet je samenwerken met andere gemeenten in de eigen regio. Onderwerpen daarbij zijn ruimtelijke ordening, economische ontwikkeling, mobiliteit en bereikbaarheid, duurzaamheid en leefbaarheid. Een uitstekende mogelijkheid voor zo'n regionale samenwerking, gericht op de Gelderse Vallei, is 'Food Valley'. De ChristenUnie is van mening dat de kaderstellende en controlerende rol bij de gemeenteraden moet blijven. Een gemeenschappelijke regeling als 'Food Valley' zou kunnen werken met een klein ambtelijk apparaat, waarbij per onderwerp bijstand wordt gevraagd uit de verschillende gemeenten. Het dagelijks bestuur

van de gemeenschappelijke regeling moet liggen bij vertegenwoordigers van de colleges van B&W uit de deelnemende gemeenten.

De gemeente is ook een dienstbare overheid en bondgenoot van de samenleving. Dat betekent zoveel mogelijk verantwoordelijkheden in de samenleving laten of daar terugleggen. Het betekent op z'n minst verantwoordelijkheden delen met partners in de samenleving. De gemeente ondersteunt daarbij, faciliteert en stelt grenzen waar nodig. Op deze manier draagt de overheid bij aan een bloeiende samenleving.

De ChristenUnie wil een gemeentelijke organisatie die dienstbaar is aan de samenleving en zoveel mogelijk via één loket open, transparant, service- en klantgericht handelt. De ChristenUnie staat dicht bij de inwoners en zet daarom buurten en wijken centraal.

Een dienstbare overheid vraagt om dienstbare raadsleden, wethouders, burgemeester en ambtenaren. ChristenUnie-politici willen betrouwbaar zijn en open en transparant hun afwegingen maken.

Dienstbaarheid is niet soft en is ook niet alleen maar dienstbaarheid aan individuele inwoners (niet alleen maar 'u vraagt, wij draaien'). Het is ook dienstbaarheid aan het algemeen belang en aan de publieke gerechtigheid. Daarin heeft de overheid ook een duidelijke eigen verantwoordelijkheid, waarbij ook een beroep wordt gedaan op de dienstbaarheid van u.

In de volgende paragrafen wordt verwoord hoe we de rol van de gemeente, veiligheid en financiën zien in onze gemeente voor de komende jaren.

3. Sterke dienstverlening aan inwoners en bedrijven

De inwoner staat centraal in de dienstverlening

Uitgangspunt voor de inrichting van de dienstverlening is dat deze zo goed mogelijk aansluit op de wensen van de klanten, zowel in locatie als tijd en wijze waarop. Dit betekent niet dat het gemeentehuis 24 uur per dag fysiek bereikbaar is, maar wel dat op elk moment dienstverlening per internet mogelijk is.

Dit betekent dat de gemeentelijke dienstverlening zich niet langer beperkt tot de traditionele gemeentelijke taakvelden, maar zich uitstrekt over het brede terrein van publieke dienstverlening. De gemeente is de integrale poort tot de overheid. De komende jaren zal dit perspectief gerealiseerd moeten worden. De gemeente zal dus een brug zijn tussen de inwoners, bedrijven en instellingen als klanten voor publieke diensten en de overheid als dienstverlenende instelling.

De dienstverlening moet voldoen aan de verwachtingen en behoeften van de (terecht) veeleisende inwoners; een inwoner die gewend is snel via internet gevraagde dienstverlening te ontvangen. Tegelijkertijd moet dezelfde inwoner geen last hebben van complexe wet- en regelgeving, maar hier snel doorheen worden geholpen door de gemeente. De gemeente is in staat dit te realiseren door korte en informele communicatielijnen. De gemeente beschikt over grote kennis van de plaatselijke situatie, waardoor ze de beste oplossing voor de klant kan kiezen.

De kwaliteit en beschikbaarheid van de kanalen waarlangs de inwoner de gemeente benadert, zijn belangrijk. In toenemende mate zal dit het digitale kanaal zijn (internet en e-mail), maar ook traditionele benadering via een fysiek loket en de telefoon, zullen blijven bestaan. Het is van belang de dienstverlening te koppelen aan eenvoudige, korte procedures en heldere (werk)instructies.

De inwoner komt niet uitsluitend naar de gemeente toe, maar de gemeente komt als het nodig is ook naar de inwoners toe om producten of diensten te leveren. Inwoners van de gemeente die niet in staat zijn om de gemeente te bezoeken moeten deze extra service kunnen krijgen: de gemeente komt naar hen toe. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de ouderen, mensen die slecht ter been zijn of anderen die om wat voor reden dan ook het gemeentehuis redelijkerwijs niet kunnen bezoeken.

Dienstverlening aan bedrijven krachtig neerzetten

Behalve in de dienstverlening aan inwoners heeft de gemeente ook een belangrijke rol in de dienstverlening aan bedrijven. Voor de dienstverlening aan bedrijven geldt de 'éénloketgedachte'. Ondernemers geven aan behoefte te hebben aan één loket waar zij alle vragen aan de gemeente kwijt kunnen, van vergunningverlening tot nieuw personeel. Ze geven aan dat de steeds complexere regelgeving vraagt om grotere deskundigheid bij de gemeente. Het

ondernemersloket werkt nauw samen met de Kamer van Koophandel, zodat ondernemers niet op verschillende plaatsen dezelfde vraag hoeven te stellen.

Het ondernemersloket werkt bij voorkeur 'op locatie', bij de klant. Daarnaast zal een digitaal bedrijvenloket de meest gestelde vragen en meest gevraagde producten en diensten snel, soepel en met eenvoudige verantwoordingsprocedures leveren.

Leefbaarheid waarborgen

De gemeente Scherpenzeel ligt midden in het landelijk gebied van de Gelderse Vallei. Het waarborgen van de leefbaarheid van de kern is een belangrijke opgave voor de toekomst. Leven, wonen, werken en recreëren in het gebied worden bepaald door de karakteristieken van het dorp. De eigen identiteit van Scherpenzeel is het uitgangspunt, ook bij een gemeentelijke herindeling.

Een centrale opdracht voor het gemeentebestuur is om de leefbaarheid in de gemeente te waarborgen, zodat leven, wonen, werken en recreëren ook in de toekomst op een hoog niveau blijven. Het beleid dient hierop gericht te zijn en is succesvol wanneer Scherpenzeel door de inwoners als een prettige, leefbare, schone, veilige en vooral authentieke plaats wordt gewaardeerd en wanneer de inwoners er een perspectievolle toekomst kunnen opbouwen. Dit laatste houdt in dat het voorzieningenniveau op een voldoende peil blijft, er voldoende werkgelegenheid behouden blijft of wordt gerealiseerd en de sociale structuren in stand blijven of tot stand komen. Voor sociale voorzieningen en het verenigingsleven vindt de ChristenUnie zeer korte lijnen tussen gemeentebestuur en vrijwilligers, verenigingen, kerken en dergelijke van groot belang. Het gaat hierbij om intermenselijke verhoudingen en intermenselijke contacten, de kleinschaligheid en de snelheid van handelen.

4. Degelijk financieel beleid

Verantwoording afleggen aan inwoners

In onze samenleving lijkt het vaak alsof alles draait om geld. Hoewel de begroting van een gemeente vol cijfers staat, gaat het uiteindelijk niet om die cijfers maar om het verhaal achter de cijfers. Het gaat om het beleid. Beleid maken betekent keuzes maken: waaraan mag hoeveel geld besteed worden? In dit verkiezingsprogramma leest u welke beleidskeuzes de ChristenUnie wil maken.

De laatste jaren wordt bij de controle van de gemeentelijke bestedingen steeds meer aandacht besteed aan de vraag of gelden doelmatig en rechtmatig zijn besteed. De ChristenUnie juicht deze ontwikkeling toe. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders - en de ambtelijke organisatie - moeten steeds in onderlinge samenwerking alert blijven op deze ijkpunten. Er moet duidelijkheid verschaft worden over gemaakte keuzes en er moet begroot en verantwoord worden op basis van heldere normen.

Inwoners worden steeds mondiger en vragen verantwoording van de gemeente. De ChristenUnie staat hier positief tegenover omdat het terecht is dat het bestuur in het openbaar verantwoording aflegt. Het gaat over de besteding van publieke middelen. Het is de dure plicht van het gemeentebestuur om duidelijk te maken waaraan ze haar geld uitgeeft en hoe dit bijdraagt aan de bloei van de gemeente.

Sluitende meerjarenbegroting

Een sluitende meerjarenbegroting is het uitgangspunt voor de ChristenUnie. Uitgaven en inkomsten moeten over de jaren heen met elkaar in evenwicht zijn. In perioden waarin de inkomsten lager zijn betekent dit dat de uitgaven kritisch moeten worden gezien en moeten worden aangepast aan de inkomsten van de gemeente. De ChristenUnie schuift financiële knelpunten niet vooruit maar lost ze op.

De ChristenUnie verwacht dat er een paar lastige financiële jaren aan zullen komen. De verwachting is dat de uitkering vanuit het Rijk flink zal teruglopen in verband met de economische crisis en de schulden die het Rijk is aangegaan. Dit betekent dat terughoudend moet worden omgegaan met nieuwe investeringen of andere grote uitgaven.

Aanpassing van gemeentelijke belastingen

De ChristenUnie staat op het standpunt, dat mede door de aangekondigde bezuinigingen en de daardoor ontstane begrotingstekorten, er eerst gezocht dient te worden naar mogelijkheden binnen de begroting. De volgende stap zal een herbezinning op gemeentelijke taken zijn. Dat betekent dat kritisch wordt gekeken waar taken geheel of gedeeltelijk kunnen wegvallen, waarop bezuinigd kan worden, etc. Pas als laatste mogelijkheid zullen wij een verhoging van de gemeentelijke belastingen voorstaan.

Het jaarlijks toepassen van de inflatiecorrectie (lees: verhoging met het percentage van de geldontwaarding) op de tarieven achten wij wel wenselijk.

Ruimhartig kwijtscheldingsbeleid

Indien de financiële draagkracht van inwoners daartoe aanleiding geeft, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van het beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. Het college van burgemeester en wethouders moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te laten zijn bij de groepen waarvoor het bedoeld is.

Grondbeleid

De gemeente moet de regie houden bij de realisatie van bouwopgaven en groenvoorzieningen. Verwerving van gronden is daarbij vaak een effectief middel. Het heeft de voorkeur dat strategische grondposities door vrije onderhandelingen verworven worden. Waar het algemeen belang het vraagt moet echter de Wet Voorkeursrecht Gemeenten toegepast worden om in bezit van de benodigde grond te komen. De gemeente moet op strategische en rechtvaardige wijze gebruik maken van instrumenten om de noodzakelijke kosten te kunnen dekken. Deze instrumenten kunnen zijn baatafoming en kostenverevening. Daardoor kunnen 'zwakkere' ruimtelijke functies worden gefinancierd uit 'sterkere'.

Het college van burgemeester en wethouders verschaft de gemeenteraad minimaal éénmaal per jaar een overzicht van de exploitatie van de grondcomplexen. Dit overzicht moet binnen drie maanden na afloop van het boekjaar beschikbaar zijn. De gemeenteraad krijgt hierdoor inzicht in de financiële situatie van de onderscheiden grondcomplexen.

Risicomanagement

Bij de begroting en de jaarrekening moet ruime aandacht worden geschonken aan de risicoparagraaf. De belangrijkste risico's moeten worden benoemd en van bedragen worden voorzien. Hierdoor kan er begrotingstechnisch rekening met deze risico's worden gehouden.

Omgang met publieke middelen

In het najaar van 2008 heeft de wereld gemerkt dat banken kunnen omvallen. De gemeente moet goed vastleggen hoe je met publieke middelen omgaat. In ieder geval moet duidelijk en solide beleid worden ontwikkeld over het uitzetten van tijdelijk 'overtollige' middelen, spaargelden en beleggingen.

5. Veiligheid

Taak van de overheid

De overheid is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Maar ook inwoners, zowel individueel als collectief, hebben hierin een rol. Overheid en inwoners werken samen aan een veilige en leefbare samenleving, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden.

De overheid staat voor een duidelijke handhaving van normen en waarden. Vertegenwoordigers van de lokale driehoek (burgemeester, politie en justitie) hebben daarin elk hun eigen taak en zorgen voor een nauwe, efficiënte en doeltreffende samenwerking.

Preventie

Ook het voorkómen van normoverschrijdend gedrag is belangrijk. Handhaving en preventie dienen in evenwicht te zijn. Partners in preventie zijn onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs, gezondheidszorg, kerken en sportverenigingen. Samenwerking tussen al deze partijen is van belang, maar mag niet uitmonden in overleg zonder resultaten. De gemeente kan hierin een (pro-)actieve en regisserende rol vervullen, bijvoorbeeld via het Centrum voor Jeugd en Gezin. Integrale aanpak van het veiligheidsbeleid is daarom noodzakelijk.

BOA

De BOA (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) is belangrijk voor de veiligheidsstrategie van de gemeente. Hij fungeert, samen met de BOA's van Barneveld, als handhaver van wet- en regelgeving. Niet als politieagent maar als ambtenaar in dienst van de gemeente. We pleiten ervoor dat de BOA 75% van zijn tijd buiten op straat doorbrengt. Daar is hij zichtbaar en benaderbaar voor de inwoners. De BOA handhaaft vooral op veel voorkomende irritaties zoals verkeerd parkeren, niet opgeruimde hondenpoep en dergelijke. De BOA is goed op de hoogte van wat er in het dorp speelt, hij kent de jeugd en de plaatselijke omstandigheden. De BOA kan door zijn zichtbare aanwezigheid de inzet van de inwoners versterken. De BOA is het aanspreekpunt voor de inwoners en zo een verlengstuk van de politie. Ook bij de aanpak van hang- of probleemjongeren is de BOA belangrijk. De lijn daarbij is: hard als het moet, zacht als het kan: het zoeken naar alternatieven voor deze jongeren is minstens zo belangrijk als het repressief optreden.

Die pet..?

U, de inwoner, bent actief betrokken bij veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Inwoners zijn de oren en ogen van de politie. Overlastgevend en crimineel gedrag moet daarom blijvend gemeld worden bij de politie. De politie dient, op haar beurt, hier adequaat op te reageren. Inwoners spreken hun medeburgers aan op ongewenst en asociaal gedrag, waarbij de eigen veiligheid natuurlijk niet uit het

oog mag worden verloren. Inwoners hebben respect voor hun medeburger, andermans eigendommen en de leefomgeving.

Gedoogbeleid

Voor de ChristenUnie kan er geen sprake zijn van het gedogen van drugs, coffeeshops, drankketen, (illegale) prostitutie en andere situaties die veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Gedogen is geen permanente oplossing, het creëert uitsluitend nieuwe problemen. De overheid stelt duidelijk wat wel en niet mag en heeft oog voor onderliggende problemen.

Brandweer

Een sterke, vitale vrijwillige brandweer is van levensbelang voor het dorp. De ChristenUnie wil daarom opkomen voor de belangen van de vrijwilligers en het vaste personeel. Ook de Jeugdbrandweer beschouwen wij als een goede zaak. Regionaal vindt een reorganisatie plaats van brandweer en ambulancedienst. Extra aandacht voor de positie van het personeel en het bewaken van de kwaliteit is daarom de komende tijd noodzakelijk.

6. Duurzame leefomgeving

Inleiding (visie)

Een centraal begrip bij de ChristenUnie is verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid voor mensen en voor de inrichting van de samenleving, maar ook verantwoordelijkheid voor natuur en milieu.

De ChristenUnie hecht bijzondere waarde aan een duurzame leefomgeving. Wij willen als goede rentmeesters op een verantwoorde en dus duurzame manier omgaan met de schepping. Dat bepaalt onze keuzes op terreinen als natuur, energie en klimaat, maar ook op het gebied van afval, mobiliteit en bebouwing.

Wij zijn beheerders van Gods schepping, niet de verbruikers ervan. Hoewel veel milieu- en klimaatbeleid op Europees niveau of zelfs op mondiaal niveau gemaakt wordt, kan ook de gemeente een bijdrage leveren. Zo heeft de gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaam bouwen en het gebruik van duurzame producten of groene stroom. Daarnaast kan de gemeente lokale klimaatinitiatieven ondersteunen, zoals het bevorderen van energiebesparing bij het lokale bedrijfsleven en particuliere woningbezitters.

Natuur, milieu en klimaat

Doordat veel milieutaken gedecentraliseerd zijn hebben gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van het beleid. De gemeente is op basis van de Wet Milieubeheer verplicht tot het vaststellen van een integraal milieubeleidsplan. Dit zal een helder en up-to-date plan moeten zijn met een duidelijke activiteitenparagraaf.

Ruimtelijke ordening

Ruimte is een schaars goed. Wonen, het bedrijfsleven, landbouw en natuur strijden om een plekje. Echter, de grove contouren van het landschap in onze gemeente liggen op hoofdlijnen wel vast. Met name de Reconstructie van de Gelderse Vallei heeft wettelijke kaders geschapen voor de ruimtelijke inpassing van landbouw en andere functies buiten de bebouwde kom. Daarbij is ook rekening gehouden met ecologie, natuur en milieu, namelijk door het inpassen van de Ecologische Hoofdstructuur.

Voor een vitale dorpsgemeenschap is het van belang dat er voldoende woningaanbod is. Zo zijn starters en gezinnen van belang voor de toekomst van sportclubs, verenigingen en kerken, die weer van belang zijn voor de sociale samenhang. Maar, met het oog op die samenhang is het minstens zo belangrijk dat senioren een goede plek vinden om te wonen. De gemeente dient daarom te beschikken over een goede visie op huisvesting en (duurzame) woningbouw waarbij rekening gehouden wordt met alle bevolkingsgroepen.

De kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom is voor veel inwoners van groot belang. De aanwezigheid van voldoende goede

speelvoorzieningen, een goed onderhoud van het openbaar groen, van wegen en trottoirs wordt door ons allen zeer op prijs gesteld. Dit behoort dan ook tot de kerntaken van de gemeente. Dit sluit overigens niet uit, dat inwoners ook zelf een aandeel kunnen leveren in het leefbaar houden van hun directe woonomgeving, bijvoorbeeld door het zelf schoon of sneeuwvrij houden van de stoepen voor de eigen woning!

Mobiliteit

De overheid moet zorgen voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat inwoners economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen.

De ChristenUnie laat zich leiden door drie criteria: veiligheid (onder andere verkeersveiligheid), milieu (bescherming van Gods schepping: mens, dier én groen) en leefbaarheid (milieuvervuiling, geluidsoverlast en dergelijke).

Ruimtelijk beleid legt veelal de basis voor het mobiliteitsbeleid. Hoe meer integraal deze twee beleidsterreinen benaderd worden, hoe beter. Dit vergt een langetermijnvisie.

Mobiliteit is zowel een groot goed als een probleem (vervuiling, lawaai etc.). Het is zaak een goede balans te vinden en de (auto)mobiliteitsstromen te beheersen.

Binnen onze gemeente hebben we te maken met enkele intensief gebruikte provinciale wegen. Zowel bij provincie als gemeente is aandacht voor de problematiek die dit met zich meebrengt. De ChristenUnie wil er naar streven om doorgaand verkeer, zoveel als mogelijk is, te weren uit de bebouwde kom.

Het Openbaar Vervoer biedt milieuvriendelijke mobiliteit aan inwoners. Met name regelmatige busdiensten naar NS-stations Amersfoort, Veenendaal-De Klomp en Maarn zijn in dit kader voor onze gemeente van belang.

Economie

Als de laatste jaren ons iets geleerd hebben, is het wel dat economische groei geen vanzelfsprekendheid is. En hoewel de eerste voorzichtige signalen van een economische opleving zichtbaar worden, is het onmogelijk te voorspellen hoe de economie zich de komende jaren zal ontwikkelen. Het is goed mogelijk dat een groter aantal inwoners gebruik moet maken van het sociale vangnet dat gemeente en rijk bieden. De gemeente dient met dat gegeven rekening te houden. Maar: naast bedreigingen zoals afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid, biedt deze situatie ook kansen om tot een duurzamere economie te komen, waarbij de mens bewust wordt gemaakt van de vele verspillingen. Ook kan worden opgeroepen tot hergebruik van producten.

Werk is een belangrijk middel om de gaven waarmee God de mens gesierd heeft, te ontplooiën. Bovendien draagt werken bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en is het een goed middel om een inkomen te verwerven waarmee voorzien kan worden in de eigen levensbehoeften en die van anderen. Re-integratie en werkgelegenheid zijn daarom belangrijke thema's voor de gemeente.

7. Bloeiende samenleving

Inleiding (visie)

Inwoners zijn er in vele soorten en maten. Van jong tot oud. Van deelnemer aan een sportactiviteit tot bezoeker van de bibliotheek. Van kind die de basisschool bezoekt tot oudere die gebruik maakt van huishoudelijke hulp.

De ChristenUnie zal zich vooral inzetten voor gemeentelijke voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de kwetsbaren in onze samenleving en hen hiermee een goede en herkenbare plaats in de maatschappij geven.

De samenleving is er naar de mening van de ChristenUnie mee gebaat dat er aandacht is voor het publieke, voor het gezamenlijke, voor wat ons bindt. Wij willen vanuit de Bijbelse opdracht graag meewerken aan een samenleving waarin we 'omzien naar elkaar'.

De ChristenUnie is van mening dat er in een 'samenleving met samenhang' geïnvesteerd moet worden. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning biedt naar onze mening mogelijkheden om met elkaar aan die, in de samenleving noodzakelijke, 'sociale cohesie' te werken.

Jeugd, gezin, onderwijs

Het gezin is de basis voor onze kinderen, ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Maar niet alleen het gezin moet een gezonde basis zijn, ook de directe omgeving waarin kinderen opgroeien en gezinnen functioneren: het sociale netwerk. De ChristenUnie wil zich inzetten voor het versterken van dit netwerk rond gezinnen. We vinden relaties, waarin waarden en normen worden uitgewisseld, belangrijk.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin gaat ouders en kinderen ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien. Door de komst van het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft de gemeente een belangrijk middel in huis om werk te maken van preventie en om de zorglijnen kort te houden. De gemeente kan adequaat optreden bij ontsporingen tijdens de opvoeding van de jeugd.

Door onderwijs, cultuur en sport kunnen jongeren de vaardigheden verwerven en de kennis opdoen die zij nodig hebben in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Scholen moeten alle ruimte krijgen om zich te kunnen richten op hun kerntaak: het geven van goed onderwijs. De opvoedingsverantwoordelijkheid ligt bij de ouders en mag niet worden uitbesteed aan de school of aan andere instellingen rond het kind.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is vooral voor achterstandskinderen van groot belang. Een goede aansluiting van dit taalonderwijs met het vroegschoolse

onderwijs (groep 1 en 2 van het primair onderwijs) is van groot belang. Goede afspraken hierover met het onderwijs zijn belangrijk.

De gemeente kan actief de 'doelgroepkinderen' voor dit VVE-beleid opzoeken. Dat kan via de consultatiebureaus (actief stimuleringsbeleid om ouders aan te moedigen hun kind naar een peuterspeelzaal of kinderopvang te brengen die VVE aanbiedt), maar ook door afspraken met de kinderopvangaanbieders te maken om VVE daar aan te bieden als er kinderen aanwezig zijn die dit nodig hebben. Professionele vormen van kinderopvang en van peuterspeelzaalwerk worden in dit kader gestimuleerd en gefaciliteerd.

Jongeren hebben ruimte nodig, de ChristenUnie wil ze die ruimte bieden en daarbij voorzieningen voor de jeugd realiseren. De woonomgeving moet voor jongeren een positieve uitstraling hebben. We pleiten voor gezinsvriendelijke, veilige wijken, waar ruimte is om te spelen, te sporten en om elkaar te ontmoeten.

Zorg, welzijn, sociale zaken

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er vanuit de overheid aandacht is voor de kwetsbaren in onze samenleving. De Bijbel geeft ons op diverse plaatsen aan dat Christenen oog moeten hebben voor de zwakkere medemens in onze samenleving. Bij het inzetten van het marktmechanisme in de zorg moet steeds de positie en het belang van de zorgvrager centraal staan. Deze aandacht dient er ook te zijn wanneer schaalvergroting van instellingen wordt overwogen. De ChristenUnie wil dat er ruimte is voor identiteitgebonden zorgaanbieders.

De ChristenUnie maakt zich steeds sterk voor de positie van chronisch zieken. De overheid dient een nadrukkelijke rol te blijven vervullen waar het gaat om zorg voor onze inwoners en om inkomensondersteunende maatregelen voor mensen die niet kunnen werken.

Van groot belang is dat er een actief en uitnodigend beleid is, waardoor mensen via een werksituatie aan de slag kunnen. Zoveel mogelijk moet geprobeerd worden dat iedereen mee doet. Maar ook daar geldt weer dat wanneer dat niet mogelijk is, de overheid er voor zorgt dat er in de sfeer van financiële vergoeding een goed, bekend en toegankelijk vangnet is. Toch wil de ChristenUnie hier niet een berustende houding innemen. Belemmeringen om een actieve bijdrage in onze samenleving te vervullen moeten zoveel mogelijk weggenomen worden. Kwetsbare inwoners moeten in staat gesteld worden hun eigen levenspatroon vorm te geven.

Na de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is nog duidelijker geworden dat een sterk en goed georganiseerd vrijwilligersnetwerk noodzakelijk is. De ChristenUnie onderkent de noodzaak van de inzet van vrijwilligers en

mantelzorgers. De samenleving kan niet zonder hen. Hun werk zal daarom voldoende moeten worden gewaardeerd.

Kwetsbaar zijn tenslotte ook de inwoners die als gevolg van een verslaving aan de onderkant van onze samenleving terecht dreigen te komen of zijn gekomen. Op dit onderdeel mogen we geen berustende houding innemen. We moeten voor een goede opvang zorgen en nog veel meer investeren in preventie om verslavingsproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

Sport

In onze huidige samenleving speelt sport een belangrijke rol. Veel mensen genieten van het beoefenen van een sport of het kijken er naar. De ChristenUnie ziet voor de gemeente vooral een faciliterende rol weggelegd. Daarnaast kan de sport een positieve invloed hebben op het terreinen als gezondheid, integratie, bevorderen van de gemeenschapszin, preventie en dergelijke.

Cultuur

Cultuur manifesteert zich op tal van manieren in ons dorp. We kennen een rijk verenigingsleven. Cultuur is van groot belang voor de samenhang in het dorp. Het verenigingsleven moeten gestimuleerd en beschermd worden. De ChristenUnie is van mening dat de overheid in de voorwaardenscheppende sfeer een taak heeft.

Preventie

De ChristenUnie maakt zich zorgen om de trends die worden waargenomen onder de jeugd: Overgewicht onder kinderen komt steeds vaker voor, en jongeren gebruiken steeds meer en op steeds jongere leeftijd alcohol en drugs. De ChristenUnie is van mening dat de gemeente de taak heeft om het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprogramma's, waar mogelijk in regionaal verband, te stimuleren. De ChristenUnie is een voorstander van het verhogen van de leeftijd waarop alcohol gekocht mag worden naar 18 jaar. Daarnaast dient er voldoende aandacht te zijn voor gezondheidsvoorlichting, waarbij gedacht moet worden aan voorlichting over gezonde voeding, het belang van beweging, en over de gevolgen van alcohol- en drugsgebruik bij (jonge) kinderen. Tenslotte is goede voorlichting over rijksvaccinatieprogramma's blijvend noodzakelijk.

8. ChristenUnie Specials

ChristenUnie Specials zijn de punten waarop de ChristenUnie zich de komende jaren met name wil richten. In de Specials wordt de hiervoor beschreven visie vertaald in concrete aandachtspunten. De punten zijn gerangschikt naar de indeling die in de gemeentebegroting wordt gehanteerd.

1. Wonen

- Voldoende betaalbare woningen voor starters en deze zo mogelijk labelen.
- Levensloopbestendige, grondgebonden woningen voor senioren.
- Zorg dragen voor een gedifferentieerd woningaanbod en hierover prestatieafspraken maken met woningbouwcorporaties.
- Opstellen van beeldkwaliteitsplannen om kwalitatief verantwoorde bouwkundige architectuur voor nieuwe en bestaande woningen te waarborgen.
- Behoud van het coulissenlandschap met beperkte groei voor de landbouw.
- De groei zoeken in de regio Food Valley.
- Bij nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande infrastructuur.
- Stimuleren van het Duurzaam Bouwen van woningen.

2. Verkeer en Vervoer

- Verbeteren van de verkeerssituatie op provinciale wegen.
- Zo veel mogelijk weren van doorgaand verkeer uit de bebouwde kom.
- Voldoende aanbod van openbaar vervoer mogelijkheden.
- Uitvoeren van een verkeerstechnisch onderzoek voor de ontsluiting van het gebied bij uitbreiding van plan Zuid.
- Blijvende aandacht voor voorzieningen voor kinderen, ouderen en gehandicapten, zoals vrije doorgang op trottoirs en veilige oversteekplaatsen.

3. Werken

- Realiseren van een zogenaamd 'bedrijvenloket'; een aparte ingang binnen de gemeente voor dienstverlening aan bedrijven.
- Waarborgen van zondagsrust, onder andere door geen gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid tot het openstellen van winkels op zondag.
- Actief overleg met agrariërs, landbouworganisaties, milieuorganisaties, eigenaren van natuurgebieden en overige belanghebbenden inzake het natuur- en landschapsbeheer en functieveranderingen.
- Bemiddelen bij het zoeken naar bedrijfsruimte, indien nodig bij buurgemeenten en in de regio.
- Bijdragen aan een goed vestigingsklimaat voor de middenstanders door middel van inspraak en participatie bij planvorming.
- Voorkomen van ongewenste bedrijvigheid in het buitengebied door intensieve handhaving van de wet- en regelgeving.

4. Sport, recreatie en cultuur

- Stimuleren van sportbeoefening om de gezondheid te bevorderen en 'hangjeugd' te voorkomen.
- Opstellen en uitvoeren van een integraal sportbeleid.
- In stand houden van goede sportaccommodaties.
- Een conserverend groenbeleid.
- Zorg dragen voor het behoud van historische panden, monumenten en historische gegevens in samenwerking met de vereniging Oud Scherpenzeel.
- Zorgen voor voldoende speelvoorzieningen voor kinderen en (sport)activiteiten voor jongeren.
- Hanteren van grenzen voor zedelijkheid, discriminatie en godslastering bij de uitingvrijheid van kunst en cultuur.

5. Onderwijs

- Investeren in de uitvoering van de leerplichtwet om schooluitval en andere problemen te voorkomen.
- In stand houden van voldoende en kwalitatief hoogwaardige huisvesting voor scholen, waarbij leegstaande lokalen worden ingezet voor huisvesting van andere scholen.
- Garanderen van een goed bereikbare onderwijsinfrastructuur, die dichtbij de mensen staat en waarbij het grondwettelijk recht van vrijheid tot stichting en inrichting van onderwijs wordt gewaarborgd.
- Stimuleren van aandacht voor waarden en normen, met name vanuit de bijbelse opdracht.
- Voldoende aandacht voor gymnastiek- en zwemonderwijs.

6. Zorg en Welzijn

- Zorgen voor de mogelijkheid van volwaardige deelname aan de samenleving voor iedere inwoner.
- Faciliteren en versterken van vrijwilligerswerk in de samenleving, onder andere door het actief benaderen van iedere pensioengerechtigde.
- Verder uitbouwen van het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Realiseren van een zo groot mogelijke uitstroom en beperken van de instroom van inwoners die aanspraak maken op de Wet Werk en Bijstand.
- Hanteren van een ruimhartig minimabeleid voor degenen die hierop aanspraak kunnen maken.
- Beschikbaar stellen van betaalbare voorzieningen voor sociaal zwakkere en minder draagkrachtige inwoners.
- Versterken van de uitvoering van de wet Sociale Werkvoorziening.
- Realiseren van een goed ontwikkeld ouderenbeleid, onder andere ter voorkoming van sociaal isolement onder ouderen.
- Realiseren van meer verpleeghuisbedden en verpleegcapaciteit ten behoeve van ouderen binnen de gemeente.
- Verstevigen en uitbreiden van de sociale samenhang in buurten.

- Stimuleren van talentontwikkeling onder de jeugd, door hen via het programma Jeugd in Ontwikkeling Scherpenzeel (JOS) kennis te laten maken met diverse vormen van cultuur en sport.
- Bevorderen van buurt-, jeugd- en jongerenwerk.
- Realiseren van voldoende (christelijke) kinderopvang en naschoolse opvang.

7. Volksgezondheid

- Handhaven van het huidige niveau van afvalscheiding en dit waar nodig verbeteren.
- Hanteren van een duurzaam beleid bij inkoop van producten, bouw- en woningvoorschriften, openbare verlichting, toepassing van 'groene' stroom enzovoorts, in het kader van de voorbeeldfunctie van de gemeente hierin.
- Ondersteunen van mantelzorgers bij het vinden en/of volgen van trainingen/opleidingen, om verzorging van hulpbehoevenden te optimaliseren.
- Stimuleren van verantwoorde voorlichting en hulpverlening betreffende drugsverslaving.
- Opwerpen van drempels ter voorkoming van verslavingen, bijvoorbeeld door middel van het maken van afspraken over het gebruik van alcohol in sportkantines.
- Aangrijpen van elke wettelijke mogelijkheid om gokken te beperken.
- Zorg dragen voor onderhoud van begraafplaatsen en voldoende mogelijkheden om mensen te begraven. Het ruimen van graven gebeurt uitsluitend bij pure noodzaak. Daarbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met herinneringsmogelijkheden voor de nabestaanden.

8. Openbare orde en veiligheid

- Voldoende en zichtbare inzet van de politie.
- Handhaven van de huidige politiepost.
- Blijvend inzetten van BOA's voor extra handhavingscapaciteit. De BOA dient minimaal 75% van zijn tijd zichtbaar te zijn op straat.
- Actief bestrijden van geluidsoverlast door horeca.
- Actief bestrijden van overlast door hangjongeren, niet alleen repressief, maar ook door het bieden van alternatieven.
- Inzetten van het Centrum voor Jeugd en Gezin als belangrijk middel bij het voorkómen van normoverschrijdend gedrag.
- Stimuleren van buurtpreventie.
- Stop gedogen, onder andere door het toekennen van meer bevoegdheden aan de BOA.
- Waarborgen van de openbaren orde, goede zeden, verkeersveiligheid en volksgezondheid bij openbare samenkomsten.
- Stimuleren van een goede samenwerking tussen politie, jeugdhulpverlening en jeugdwerkcoördinator om zinloos geweld en vandalisme terug te dringen.

9. Bestuur

- Dienstbare raadsleden, wethouders, burgemeester en ambtenaren voor de samenleving. De ChristenUnie neemt graag opnieuw deel aan het college van burgemeester en wethouders, om daarmee zo veel mogelijk bij te dragen aan het realiseren van een bloeiende samenleving.
- Actief betrekken van inwoners, bedrijven en instellingen bij beleidsontwikkeling van de gemeente, waardoor interactieve beleidsvorming tot stand komt (burgerinitiatief).
- Voeren van een helder beleid en zorg dragen voor goede communicatie naar de inwoners, waar het gaat over inspraak, interactieve beleidsvorming, burgerinitiatief en publiekprivate samenwerking.
- Doorontwikkelen van digitale dienstverlening, waarbij ook fysieke dienstverlening beschikbaar blijft.
- Ontwikkelen van een breed gedragen visie op de toekomst van ons dorp, en, bij een mogelijke herindeling, op de nieuw te vormen gemeente.
- Vervullen van een voorbeeldfunctie met betrekking tot energiegebruik, duurzaam bouwen en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

10. Algemene dekkingsmiddelen

- Voeren van een degelijk financieel beleid, waarbij het uitgangspunt is dat jaarlijks een sluitende meerjarenbegroting wordt vastgesteld door de gemeenteraad.
- In principe handhaven van de huidige tarieven voor gemeentelijke belastingen en heffingen, behoudens de inflatiecorrectie. Noodzakelijke verhogingen worden uitsluitend doorgevoerd nadat eerst een heroverweging van de gemeentelijke taken heeft plaatsgevonden.
- Hanteren van een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor inwoners die de gemeentelijke lasten niet kunnen voldoen.
- Voeren van een strategisch grondbeleid, waarbij exploitatiewinsten ten goede komen aan de gemeenschap.
- Aandacht voor risicomanagement.
- Verstrekken van subsidies uitsluiten aanvullend op particulier initiatief. Vastleggen van heldere, eerlijke en consequente criteria bij het subsidiebeleid in den verordening.
- Controleren van de bestedingen en verantwoording afleggen van de besteding van belastinggeld aan de inwoners.
- Uitvoeren van gedegen onderzoek naar haalbaarheid bij nieuwe projecten en investeringen. Hierbij dienen ook de exploitatiekosten op korte en lange termijn beoordeeld te worden.
- Beschrijven van duidelijke opdrachten, taken en bevoegdheden voor de lokale rekenkamercommissies. Deze commissies dienen voldoende gefaciliteerd te worden om de gemeente goed te kunnen controleren.
- Verlenen van periodiek inzicht in de relatie tussen inhoudelijke en financiële voortgang van projecten.